

ПЕДАГОГІКА: теоретичні основи та сучасні освітні парадигми

Методичний посібник до практичних занять

(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійних програм «Мова і література (англійська та друга західноєвропейська мова)», «Мова і література (німецька, англійська)», «Мова і література (французька, англійська)» спеціальності 014 Середня освіта та «Філологія (англійська і друга західноєвропейська мова)» спеціальності 035 Філологія)

УДК: 378.147.34

Кокоріна Л. В. Педагогіка: теоретичні основи та сучасні освітні парадигми : методичний посібник до практичних занять (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійних програм «Мова і література (англійська і друга західноєвропейська мова)», «Мова і література (німецька, англійська)», «Мова і література (французька, англійська)» спеціальності 014 Середня освіта та «Філологія (англійська і друга західноєвропейська мова)» спеціальності 035 Філологія). Дніпро : ГПМ, 2023. 25 с.

Навчально-методичне видання містить узагальнені матеріали для ефективного проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Педагогіка: теоретичні основи та сучасні освітні парадигми» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету романо-германських мов. Посібник покликаний упорядкувати зміст практичних занять за допомогою логічного розташування практичних завдань для кожного заняття, а також чітких інструкцій до їх виконання згідно освітньо-професійних програм «Мова і література (англійська і друга західноєвропейська мова)», «Мова і література (німецька, англійська)», «Мова і література (французька, англійська)» спеціальності 014 Середня освіта та «Філологія (англійська і друга західноєвропейська мова)» спеціальності 035 Філологія.

Посібник призначений для викладачів та здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Рецензент

Марина КАБАНЕЦЬ

ЗМІСТ

Опис дисципліни.....	4
Цілі дисципліни.....	4
Очікувані сформовані компетентності та результати навчання.....	5
Процес навчання.....	6
Матеріали до практичних занять.....	8
Рекомендовані джерела.....	23

Опис дисципліни

Модернізація вищої і загальної середньої освіти, задекларована в Національній доктрині розвитку освіти України в XXI столітті та концепції Нової української школи, вимагає максимального наближення системи професійної підготовки вчителя до його професійної діяльності, реалізації ідей передових педагогів про формування основ педагогічної майстерності вже в роки навчання в закладі вищої освіти. Тут має бути забезпечена підготовка фахівця, який усвідомлює свою соціальну відповідальність, є суб'єктом особистісного і професійного зростання, вміє досягти поставленої педагогічної мети: ставити цілі, визначати стратегію та конкретну методику формування професійної діяльності, в основі якої – побудова особистісно-зорієнтованої, комунікативної педагогіки на засадах життєтворчості і культуротворчості.

Цю функцію покликана виконувати навчальна дисципліна «Педагогіка: теоретичні основи та сучасні освітні парадигми», яка становить основну складову системи підготовки вчителя у закладі вищої освіти, інтегрує й актуалізує знання, набуті здобувачами вищої освіти під час вивчення спеціальних та психолого-педагогічних дисциплін.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні педагогічні категорії, теоретичні основи, методи та форми організації навчання й виховання, специфіка управління педагогічними системами.

Навчальний план навчальної дисципліни «Педагогіка: теоретичні основи та сучасні освітні парадигми» для здобувачів 2 курсу денної форми здобуття освіти розраховано в 1 семестрі обсягом 120 годин (4 кредити ЄКТС), з яких: аудиторні – 54 год., з них: лекційні – 24 год., семінарські – 20 год., лабораторні – 10 год.; самостійні – 66 год.

Наприкінці I семестру здобувачі складають екзамен.

Цілі дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка: теоретичні основи та сучасні освітні парадигми» є формування механізмів пізнання педагогічної дійсності, учіння та спілкування; засвоєння теоретико-методологічних підходів до вивчення педагогічних наук; розвиток професійно-педагогічних умінь та навичок здобувачів вищої освіти, комунікативних здібностей та їх мовленнєвої культури; формування позитивного ставлення до майбутньої професії.

Завдання даного курсу полягає в засвоєнні теоретично обґрунтованих знань про педагогіку як галузь педагогічної науки, її об'єкт, предмет, мету, завдання та зв'язок з іншими науками; опануванні здобувачами основними педагогічними категоріями; ознайомленні студентів з методами наукових досліджень і формуванні умінь ними користуватися у своїй практичній діяльності; удосконаленні аналітичних умінь (аналіз логіки діяльності вчителя (викладання) та діяльності учнів (учіння), психологічних основ діяльності учнів у процесі навчання); усвідомленні сутності процесу виховання, його закономірностей та принципів; ознайомленні з формами методичної роботи, шляхами підвищення

кваліфікації вчителів; формуванні мотивації до самовиховання, самоосвіти як однієї з передумов професійної діяльності.

Очікувані сформовані компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- здатність усвідомлювати та формувати цінності громадянського суспільства, зберігати та примножувати національні моральні і культурні надбання.

- здатність розуміти історію та закономірності розвитку предметної області, її місце у загальній системі знань про природу і суспільство.

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та оцінювати власну освітню і професійну діяльність.

- здатність працювати в команді та автономно; адаптуватися та діяти в новій ситуації.

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.

Фахові компетентності

- здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

- здатність до цілепокладання, планування, проектування освітнього процесу та реалізації ефективних підходів до викладання на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.

- здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); здійснення виховання на уроках і в позакласній роботі, виконання педагогічного супроводу процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

- здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної професійної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

- здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати необхідне навчально-методичне забезпечення та здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

- здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Результати навчання:

1. Володіти знаннями основних історичних етапів розвитку предметної області, оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності, застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

2. Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків, розуміти особливості навчання

різноманітних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.

3. Усвідомлювати цінність незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, сприяти розвитку громадянського суспільства, примножувати національні моральні і культурні надбання.

4. Добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.

5. Володіти основами професійної культури, формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини; цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

Процес навчання

Навчання на курсі відбувається в форматі лекційних, семінарських та практичних занять. Лекційне заняття передбачає не лише пасивне сприйняття інформації, але й участь у дискусіях, обговореннях, мозкових штурмах. Кожне практичне заняття складається з двох блоків: теоретичного та практичного. Теоретичний блок передбачає обговорення дискусійних питань з теми, а практичний виконання вправ, тестів, аналіз педагогічних кейсів (ситуацій) індивідуально або в групі.

Інформаційний обсяг курсу розподілено таким чином:

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет педагогіки. Основні категорії педагогіки.	2
2	Методи науково-педагогічних досліджень.	2
3	Теоретичні основи педагогіки: закономірності, принципи та правила, цілепокладання в педагогічному процесі.	2
4	Система освіти. Управління педагогічними системами. Інноваційна педагогічна діяльність. Нова українська школа.	2
5	Навчання як педагогічна категорія. Зміст навчання.	2
6	Методи навчання. Їх класифікації.	2
7	Форми навчання. Урок як основна організаційна форма навчання. Види і типи уроків. Структура уроку.	4
8	Виховання як педагогічна категорія. Зміст виховання. Характеристики виховного процесу.	2
9	Методи виховання. Їх класифікації.	2
10	Форми виховання. Виховний захід як основна організаційна форма виховання. Колективна творча справа.	2
11	Дитячий колектив як об'єкт і суб'єкт виховання. Ознаки колективу, етапи розвитку.	2
	Разом:	24

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогіка – наука про людину. Методологія педагогіки.	2
2	Управління педагогічними системами. Інноваційна педагогічна діяльність. Нова українська школа.	4
3	Дидактика як педагогічна теорія навчання.	2
4	Методи та форми навчання. Контроль і оцінювання досягнень учнів.	2
5	Навчальні технології.	4
6	Теорія виховання як складова педагогічної науки. Зміст виховання, характеристики виховного процесу.	2
7	Методи та форми виховання.	2
8	Дитячий колектив як об'єкт і суб'єкт виховання. Ознаки колективу, етапи розвитку.	2
	Разом:	20

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи науково-педагогічних досліджень.	6
2	Педагогічний аналіз уроку.	2
3	Навчальні технології.	2
	Разом:	10

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготувати тренінг з використання методів науково-педагогічних досліджень у сучасній педагогічній теорії та практиці. Студенти мають підготувати план проведення тренінгу та дидактичний матеріал.	20
2	Підібрати відеоматеріал для запису фотографії уроку з його наступним аналізом.	16
3	Підготувати проект на тему «Контроль і оцінювання досягнень учнів у школах Західної Європи»	14
4	Скласти 2 методичні розробки колективної творчої справи для проведення з учнями початкової та основної школи.	16
	Разом:	66

Матеріали до практичних занять

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1 Теоретико-методологічні основи педагогіки

Практичні заняття № 1-3. Методологія педагогіки

1. Поняття «методологія педагогіки».
2. Методи науково-педагогічних досліджень:
 - емпіричні МНПД;
 - теоретичні МНПД;
 - статистико-математичні МНПД.

Практичні завдання

1. Особливості організації та проведення анкетування.
2. Професіограма вчителя.

АНКЕТУВАННЯ

Питання для обговорення

1. До якої групи методів НПД належить анкетування?
2. З якою метою воно проводиться?
3. Яких вимог треба дотримуватись при використанні цього методу?
4. Які види анкетування Вам відомі?
5. У чому полягає технологія анкетування? (структура, організація проведення).

Завдання:

1. Ознайомтеся зі змістом анкети «Світ твоїх уподобань». До якого виду анкет вона належить, з яких частин складається?
2. Проведіть анкетування в академічній групі.
3. Опрацюйте одержані результати.
4. Сформулюйте висновки та рекомендації щодо організації виховної роботи.

Анкета

Дорогий друже!

Твої щирі відповіді на подальші питання допоможуть виявити основні вподобання підростаючого покоління і у відповідності до них організувати роботу гуртків, секцій, об'єднань у школі та поза нею.

1. Підкресли, чим ти займаєшся у вільний час.
2. Покажи, що тебе цікавить найбільше. Для цього номер питання в анкеті обведи кружечком.

1. Читати книжки

- А) науково-популярні;
- Б) пригодницькі;
- В) фантастику;
- Г) детективи;
- Д) що ще? _____

2. Читати вірші.

3. Слухати музику

- А) класичну;
- Б) танцювальну;
- В) естрадні пісні;
- Г) яку ще? _____

4. Грати в рухливі ігри

5. Дивитись телевізор

- А) художні фільми;
- Б) мультфільми;
- В) науково-популярні програми;
- Г) шоу-програми;
- Д) політичні огляди;
- Е) спортивні передачі;
- Ж) Що ще? _____

6. Більш ґрунтовно, ніж у школі, вивчати _____ (назва навчального предмета).

7. Малювати

8. Конструювати

9. Вести щоденник

10. Ходити в кіно

11. Колекціонувати _____ (що?)
12. Записувати цікаві думки, висловлювання, вірші та пісні, що подобаються тощо.
13. Фотографувати
14. Цікавлось політикою
15. Розмірковую про вчинки людей
16. Відвідую гуртки _____ (які?)
17. Люблю танцювати
18. Складаю вірші
19. Цікавлось модою
20. Читаю газети та журнали
21. Люблю мріяти
22. Займаюсь спортом _____ (яким видом?)
23. Люблю подорожувати
24. Пишу оповідання
25. Співаю
26. Зустрічаюсь з друзями
27. Граю в настільні ігри (шахи, шашки, нарди, карти тощо)
28. Піклуюсь про свійських тварин
29. Допомагаю людям
30. Що ще? _____

Дякуємо за роботу!

Опрацювання анкети:

1. Визначте принцип побудови матриці для опрацювання анкети. Заповніть «свій» рядок матриці.
2. За допомогою індивідуального диктування заповніть інші рядки матриці.
3. Підрахуйте сумарний та відсотковий показники зацікавленості респондентів запропонованими сферами діяльності.
4. Зробіть висновки.

Заповнюючи таблицю, в рядках, відповідних прізвищам учнів, знаком «+» позначають те, чим кожен із них цікавиться, а знаком «○» – чим цікавиться найбільше. В результаті цього в стовпчиках, відповідних питанням анкети, з'явиться інформація про кількість респондентів, що цікавляться показаним видом занять, (сумарний показник їх зацікавленості питанням – (С). Відсотковий показник (В) визначається у відповідності до сумарного показника та кількості дітей у групі (N), за наступною формулою:

$$B = C \div N \times 100\%$$

Підрахунки:

Професіограма вчителя

1. Складіть професіограми ідеального та реальних (оберіть самі) учителів. Для цього
- 1) ранжуйте якості ідеального вчителя (за зниженням значення),
 - 2) оцініть за 3-бальною шкалою рівень розвитку цих якостей 2-х реальних учителів.

Таблиця 1.

Професіограма вчителя

№	Якості особистості	Оцінка якостей учителів		
		Ідеального (ранг.місця)	Реальних (бали)	
			1-й	2-й
1	Знання свого предмету			
2	Любов до дітей			
3	Вимогливість			
4	Організаторські здібності			
5	Почуття гумору			
6	Стриманість			
7	Володіння методикою викладання			
8	Оптимістичність			
9	Наполегливість			
10	Об'єктивність оцінювання			
11	Чесність			
12	Працьовитість			

2. Для отримання узагальнених показників для групи заповніть таблиці 2, 3, 4.

Таблиця 2.

Професіограма ідеального вчителя

Респондент		Порядкові номери якостей учителя (див. табл. 1)											
№	Прізвище, ім'я	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Рангові місця показників якостей, надані кожним респондентом											
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
	Сумарний показник												
	Рангове місце												

Таблиця 3.

Професіограма реального вчителя 1

Респондент		Порядкові номери якостей учителя (див. табл. 1)											
№	Прізвище, ім'я	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Бали показників якостей, надані кожним респондентом											
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
	Сумарний показник												
	Рангове місце												

Таблиця 4.

Професіограма реального вчителя 2

Респондент		Порядкові номери якостей учителя (див. табл. 1)											
№	Прізвище, ім'я	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Бали показників якостей, надані кожним респондентом											
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
	Сумарний показник												
	Рангове місце												

3. Розподіліть подані якості на 3 групи: професійні, загальнолюдські та вольові. Визначте для кожної групи суму місць або балів та відповідне рангове місце. Для цього заповніть таблицю 5.

Таблиця 5.

Групи якостей

№	Група якостей	Порядкові номери якостей	Ідеальний		Реальний 1		Реальний 2	
			Сума місць	Рангове місце	Сума балів	Рангове місце	Сума балів	Рангове місце
1	Професійні							
2	Загальнолюдські							
3	Вольові							

4. Порівняйте професіограми реальних учителів між собою та з професіограмою ідеального вчителя (відповідно до результатів опитування). Визначте, які розбіжності є в професіограмах, в чому їх сутність, яким чином це може вплинути на освітній процес, як попередити можливі негативні наслідки. Для цього заповніть таблицю 6.

Таблиця 6.

Порівняльна таблиця по якостях

Рангові місця	Якості вчителів					
	Ідеального		Реального 1		Реального 2	
		Сума місць		Сума балів		Сума балів
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						

Порівняльна таблиця по групам якостей

Рангові місця	Групи якостей учителів					
	Ідеального		Реального 1		Реального 2	
		Сума місць		Сума балів		Сума балів
1						
2						
3						

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 2

Теорія навчання та виховання

Практичне заняття № 4. Педагогічний аналіз уроку

1. Аналіз уроку як системи.
2. Мета уроку як об'єкт аналізу.
3. Види аналізу уроку: аспектний, структурний, комплексний.
4. Аналіз уроку відповідно до загальнодидактичних вимог.
5. Програма спостереження і аналіз уроку.
6. Фотографія уроку.

Практичні завдання

1. Зробіть фотографію (детальний конспект) запропонованого уроку (відео уроку за посиланням).
2. Виконайте аналіз ефективності уроку, який було законспектовано.

Педагогічний аналіз уроку

Питання для обговорення

1. Назвіть ключове слово для визначення аналізу уроку.
2. Що виявляє аналіз уроку?
3. Які типи аналізу уроку Вам відомі? В чому різниця між ними?
4. Чи є різниця між аналізом уроку та його розбором? Якщо є, то яка? Чи відбивається це в мовленнєвій картині спілкування вчителя з тим, хто аналізує його урок? Яким чином?
5. Чи можливий аналіз уроку без його розбору? А розбір без аналізу? Якщо так, то в якому випадку?
6. Перелічіть складові частини аналізу уроку.
7. Що таке фотографія уроку?

Практичне завдання

1. Перегляньте відео уроку (бажано двічі: перший раз – для загального сприйняття, другий – для його конспектування або укладання «фотографії уроку»).
2. Після укладання конспекту уроку, перегляньте конспект та скоригуйте його за необхідності. Спостерігаючи урок, пропонуємо додержуватись наступної форми його запису:

Таблиця 1.

Конспект проведеного уроку

Число _____ День _____ Номер уроку за розкладом Тема уроку:	Урок (назва предмета)		
	Учитель:		
Цілі уроку (як їх формулює вчитель):			
Зміст уроку			Зауваження, оцінки, пропозиції
Час	Діяльність учителя	Діяльність учнів	
1	2	3	4

Визначення ефективності уроку

Таблиця 2.

Орієнтовний перелік вимог до різних аспектів та видів діяльності на уроці

Вимоги до організації уроку та особистості вчителя	Бал	Вимоги до навчання	Бал	Вимоги до виховної діяльності на занятті	Бал	Вимоги до діяльності учнів	Бал
1. Наявність плану заняття, логіка його побудови та ступінь реалізації.		1. Ступінь досягнення навчальної цілі заняття (формування ключових життєвих компетентностей учнів).		1. Ступінь досягнення виховної цілі уроку (формування особистості, її соціалізація).		1. Ступінь досягнення розвивальної цілі заняття (розвиток мислення, пам'яті, уваги, сприйняття; формування творчих умінь, здібностей та ін.).	
2. Обладнання заняття наочністю, навчальними посібниками, ТЗН, спец-обладнанням та ін. Ефективність їх використання		2. Ступінь реалізації принципу науковості на уроці		2. Реалізація принципів гуманізації, пріоритету загальнолюдських цінностей, педагогічного оптимізму, поваги до особистості дитини у поєднанні з доцільною вимогливістю до неї		2. Ступінь засвоєння учнями теми, що вивчається	
3. Психологічна атмосфера на занятті. Уміння вчителя керувати психічним самопочуттям школярів		3. Ступінь реалізації принципу послідовності, глибини, міцності та усвідомленості знань		3. Реалізація принципу природовідповідності, врахування вікових, типологічних та індивідуальних особливостей дітей		3. Творча активність дітей, наявність інтересу до заняття та до предмету в цілому	
4. Якість мови вчителя: загальна та специфічна грамотність (нормативність, адаптивність, зверненість), чіткість, дикція, темп, образність, емоційність, та ін		4. Доступність і посиленість у навчанні; реалізація диференційного підходу		4. Розумове виховання на занятті. Формування культури інтелектуальної праці (логічність та завершеність суджень; вияв суперечностей, уміння їх вирішувати та ін.)		4. Наявність навичок самостійної роботи, уміння працювати з різними джерелами: навчальною, довідковою, художньою літературою, схемами, таблицями тощо	
5. Оптимальність поєднання фронтальної, групової та індивідуальної форм роботи		5. Проблемність у навчанні. Формування механізму виходу за межі відомого		5. Формування дитячого колективу (робота в команді, взаємозалежність)		5. Уміння виділяти головне, суттєве	
6. Наявність та оперативність зворотного зв'язку		6. Реалізація принципу системності в навчанні		6. Формування певних соціальних ролей		6. Уміння узагальнювати та систематизувати	
7. Стан навчальної документації		7. Зв'язок з життям.		7. Виховне значення стилю взаємин. (авторитарний, ліберальний, демократичний) між дітьми та вчителем		7. Уміння планувати, аналізувати, оцінювати ефективність своєї роботи, та роботу інших	
8. Знання предмету та педагогічна майстерність учителя		8. Оптимальність використання методів навчання. Їх відповідність змісту освіти цілям уроку		8. Виховне значення позиції вчителя стосовно учнів (байдужа, зацікавлена та ін)		8. Рівень працездатності школярів, результативність та ефективність їх діяльності	
9. Раціональність використання часу		9. Ефективність використання контролю рівня сформованості компетентностей		9. Виховне значення оцінки та оцінювання на уроці		9. Розвиток мови, письмових, графічних і спеціальних умінь та навичок	
10. Педагогічна культура, такт та зовнішній вигляд викладача		10. Оптимальність домашнього завдання.		10. Спрямованість навчання на подолання слабких сторін учнів та подальше самовдосконалення		10. Оптимальність темпу навчальної роботи, організованість, дисциплінованість дітей на уроці	
Сума		Сума		Сума		Сума	
Відсотковий показник (%)		Відсотковий показник (%)		Відсотковий показник (%)		Відсотковий показник (%)	

5. Практичне заняття № 5. Освітні технології

1. Технології розвивального навчання. Основні дидактичні принципи концепції Л.В. Занкова. Дидактичні принципи концепції В.В. Давидова - Д.В. Ельконіна.

2. Мета і завдання розвивального навчання. Побудова уроку за технологією розвивального навчання. Методи організації розвивального навчання. Прийоми, що сприяють розвитку інтелекту. Умови ефективності уроку.

3. Технології інтерактивного навчання. Мета та умови успіху застосування інтерактивних технологій. Побудова уроку за технологією розвивального навчання.

Технології кооперативного навчання.

Технології колективно-групового навчання.

Технології ситуативного моделювання. Завдання педагога при ситуативному моделюванні. Етапи реалізації ігрової моделі навчання.

Технологія опрацювання дискусійних питань. Мета дискусій та умови успішності.

Проектна технологія (метод проектів). Класифікація проектів В.Х.Кілпатрика. Мета і завдання навчального проектування. Основні вимоги до використання технології проектів. Типологія проектів. Параметри зовнішньої оцінки проекту.

Нові інформаційні технології (НІТ). Мета і завдання НІТ навчання. Засоби НІТ навчання. Методи НІТ у традиційній моделі навчання. Види роботи з НІТ у нетрадиційній моделі навчання. Функції і сфери застосування НІТ. Чотири типи дидактичних завдань, що вирішуються за допомогою НІТ

Практичні завдання

1. Ознайомтесь із технологією реалізації ситуації успіху.

2. Підготуйте презентацію та власний приклад ситуації успіху в межах закладу загальної середньої освіти.

Рекомендовані джерела

Основна література

1. Бондар В. І. Дидактика. Київ : Либідь, 2005. 264 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка. Київ : Академвидв, 2003. 616 с.
3. Глазиріна В. М. Педагогіка сучасної школи. Донецьк : Норд-Прес, 2006. 193 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2015. 304 с.
5. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання. Київ: Вища школа, 2005. 343 с.
6. Кузьмінський А. І., Омеляненко А. І. Педагогіка: підручник. Київ : Знання, 2007. 447 с.
7. Кучерявий О. Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : НВП «Вид-во «Наукова думка» НАН України», 2011. 464 с.
8. Слепухов М. І. Наукові основи педагогічної теорії та практики. Донецьк : ТОВ «Лебідь», 2002. 180 с.
9. Словник педагогічних та психологічних термінів до дисциплін: «Педагогіка», «Педагогіка новаторства», «Педагогіка та психологія вищої школи», «Методика виховної роботи та основи педагогічної майстерності», «Педагогічний менеджмент» : для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття освіти пед. спец-тей / укладачі: Н. А. Несторук, Л. В. Кокоріна. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 131 с.
10. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2009. 560 с.
11. Ягупов В. В. Педагогіка. Київ : Либідь, 2003. 560 с.

Додаткова література

1. Вагнер Т., Дінтерсіт Т. Мистецтво навчати. Як підготувати дитину до реального життя. Київ : Наш формат, 2017. 312 с.
2. Галузяк В.М., Холковська І.Л. Діагностичний інструментарій класного керівника. Вінниця : ТОВ «Нілан ЛТД», 2013. 200 с.
3. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
4. Нова українська школа: Порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н.М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
5. Оржеховська В.М., Пилипенко О.І. Класний керівник у сучасній школі. Київ : Освіта, 2008. 143 с.
6. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: навчальний посібник / за ред. І. А. Зязюна, О. М. Пехоти. Київ : А.С.К., 2003. 240 с.
7. Подмазін С. І. Технологія особистісно орієнтованого уроку. *Сучасні шкільні технології*. Ч. I / упоряд. І. Рожнятовська, В. Зоц. Київ, 2004. С. 64–69.
8. Рацул А., Довга Т, Рацул А. Педагогіка : інформативний виклад. Київ : КНТ, 2015. 320 с.
9. Сиротенко Г. О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Харків : Видав, гр. «Основа», 2003. 80 с.
10. Шулигіна Р. А. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів. Суми : Університетська книга, 2019. 144 с.

Нормативно-консультативні джерела

1. Державний стандарт базової середньої освіти. (редакція від 30.09.2020) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>
2. Державний стандарт початкової освіти. (редакція від 24.07.2019 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
3. Закон України «Про вищу освіту». (редакція від 28.05.2023 р.) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. Закон України «Про освіту». URL:
5. Закон України «Про освіту». (редакція від 02.07.2023 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами у редакції від 05.06.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
7. Закон України «Про позашкільну освіту». (редакція від 22.05.2021) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
8. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту». (редакція від 06.05.2023) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Концепція розвитку педагогічної освіти. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 1 липня 2018 р. № 776. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
10. Наскрізні змістові лінії. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/naskrizni-zmistovi-liniyi>
11. Національна рамка кваліфікацій. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (редакція від 02.07.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
12. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Міністерство освіти і науки України, 2016. 40 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

Навчально-методичне видання
(українською мовою)

Кокоріна Людмила Володимирівна

ПЕДАГОГІКА:
теоретичні основи та сучасні освітні парадигми

Методичний посібник до практичних занять
(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійних програм «Мова і література (англійська і друга західноєвропейська мова)», «Мова і література (німецька, англійська)», «Мова і література (французька, англійська)» спеціальності 014 Середня освіта та «Філологія (англійська і друга західноєвропейська мова)» спеціальності 035 Філологія)

Рецензент *Марина КАБАНЕЦЬ*

